

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ
ҚАРОРИ**

**КАСАНАЧИЛИКНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШГА ОИД ҚЎШИМЧА ЧОРА-
ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА**

Касаначиларга қулай солиқ режимини жорий этиш, фаолиятини йўлга қўйиш учун уларни молиявий қўллаб-қувватлаш чораларини кенгайтириш, тадбиркорлик субъектлари томонидан ўз фаолиятига касаначиларни кенг жалб қилишни рағбатлантириш орқали аҳолининг бандлигини таъминлаш ва даромадларини кўпайтириш мақсадида:

1. Иш берувчиларга ўзини ўзи банд қилган шахсларни касаначи сифатида товарлар ишлаб чиқариш, ишларни бажариш ва хизматлар кўрсатиш фаолиятига жалб қилишга рухсат берилсин.

Белгилаб қўйилсинки, касаначи сифатида жалб қилинган ўзини ўзи банд қилган шахсларга касаначилик фаолияти учун назарда тутилган имтиёз ва преференциялар билан бирга ўзини ўзи банд қилган шахслар учун белгиланган имтиёз ва преференциялар ҳам қўлланилади.

2. Ўзини ўзи банд қилган шахслар шуғулланиши мумкин бўлган фаолият (ишлар, хизматлар) турлари рўйхати **1-иловага** мувофиқ тўлдирилсин.

3. Белгилансинки, 2023 йил 1 мартдан 2026 йил 1 январга қадар уч ойдан ортиқ муддатга ўттиз нафардан зиёд касаначиларни белгиланган тартибда жалб қилган ва касаначилик асосида ишлаб чиқарилган маҳсулотларни (кўрсатилган хизматларни) реализация қилишдан олган даромадлари жами даромадининг 60 фоизидан кўпроғини ташкил этган тадбиркорлик субъектлари учун:

фойда солиғи ва айланмадан олинадиган солиқнинг солиқ базаси 50 фоизга камайтирилган ҳолда, бироқ тадбиркорлик субъекти томонидан касаначиларга тўланган иш ҳақи миқдорининг 1,5 бараваридан ошмаган миқдорда ҳисобланади;

2-иловага мувофиқ давлат мулки объектларидан фойдаланганлик учун ижара тўловлари 50 фоиз миқдорида белгиланади;

давлат харидлари доирасида тузиладиган шартномаларда бюджет буюртмачилари томонидан 50 фоиз миқдорида олдиндан тўловни амалга ошириш назарда тутилади.

Бунда, мазкур банддаги имтиёзлар ўттиз нафардан ортиқ касаначилар жалб қилинган даврга татбиқ этилсин.

4. Савдо-саноат палатаси ва «Хунарманд» уюшмасининг «Уста-шогирд» мактаблари ўқувчиларига ижтимоий солиқни тўлашнинг ўзини ўзи банд қилган шахслар учун белгиланган тартибини татбиқ этиш тўғрисидаги таклифи маъқуллансин.

Савдо-саноат палатаси Солиқ қўмитаси билан биргаликда бир ой муддатда ўз маълумотлар базасини солиқ органларининг маълумотлар базаси билан интеграция қилишни таъминласин.

5. «Ижтимоий ҳимоя ягона реестри» ахборот тизими орқали кам таъминланган деб эътироф этилган оилаларга болалар нафақаси ва моддий ёрдам тайинлашда уларнинг касаначилик ёки қишлоқ хўжалиги ишларига мавсумий жалб қилинган, бироқ олти ойгача бўлган даврда олган даромадлари инobatга олинмасин.

6. Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги ҳузурида юридик шахс мақомига эга бўлмаган Касаначиликни қўллаб-қувватлаш жамғармаси (кейинги ўринларда — Жамғарма) ташкил этилсин.

7. Белгилаб қўйилсинки, 2023 йил 1 мартдан бошлаб:

касаначиликни молиявий қўллаб-қувватлаш чоралари Жамғарма маблағлари ҳисобидан амалга оширилади;

Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлигининг Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси ҳамда Жамоат ишлари жамғармасига касаначиликни қўллаб-қувватлаш учун Давлат бюджетидан ажратилган трансфертлар Жамғармага йўналтирилади, 2024 йилдан

бошлаб — Давлат бюджети параметрларини шакллантиришда ушбу маблағлар Жамғарма учун ажратилиши кўзда тутилади.

Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги бир ҳафта муддатда Жамғарма фаолиятини молиялаштириш учун Аҳолини тадбиркорликка жалб қилиш жамғармасидан 100 миллиард сўм миқдорида маблағ ажратсин.

8. 2023 йил 1 мартдан шундай тартиб ўрнатилсинки, унга мувофиқ, Жамғарма ҳисобидан:

а) тадбиркорлик субъектларига ҳар бир касаначининг дастлабки уч ой давомидаги касаначилик фаолияти учун бир ойлик ўртача даромади миқдорида бир марталик субсидия улар касаначиликни ташкил этган маҳаллалар жойлашган ҳудудидан қатъи назар ажратилади;

б) тадбиркорлик субъектларига қуйидаги субсидиялар ажратилади:

2025 йил 1 январга қадар касаначилик билан шуғулланаётган ишсиз ва иш қидираётган, шунингдек, «Темир дафтар», «Аёллар дафтари», «Ёшлар дафтари» ёки «Ижтимоий ҳимоя ягона реестри»га киритилган фуқароларга асбоб-ускуналар ва хомашё харид қилиш бўйича харажатларини қоплаш учун, бироқ ҳар бир касаначи учун базавий ҳисоблаш миқдорининг 30 бараваригача миқдорда бир марталик;

касаначилик асосида уй шароитида ишлаётган ногиронлиги бўлган шахсларнинг иш жойини мослаштириш учун ҳар бир мослаштирилаётган иш жойи бўйича базавий ҳисоблаш миқдорининг 40 бараваригача миқдорда;

касаначиларни касб-хунарга ўқитишга сарфланадиган харажатларини уч ойгача бўлган муддатда қоплаш учун, бироқ ҳар бир касаначи учун ҳар ойда базавий ҳисоблаш миқдорининг 2 бараваригача миқдорда.

9. 2023 йилда оилавий тадбиркорликни ривожлантириш дастурлари доирасида ажратилаётган кредитларнинг камида 500 миллиард сўми касаначилик ва ҳунармандчиликни ривожлантириш бўйича лойиҳаларни молиялаштиришга йўналтирилсин.

Белгилансинки, тадбиркорликни ривожлантириш, аҳоли бандлигини таъминлаш ва камбағалликни қисқартириш масалалари бўйича туман (шаҳар) ҳокимларининг ёрдамчилари тавсияси асосида тадбиркорлик субъектларига айланма маблағларини тўлдириш учун:

оилавий тадбиркорликни ривожлантириш дастурлари доирасида ҳар бир жалб қилинган касаначи учун 2 миллион сўмгача, бироқ жами 300 миллион сўмгача йиллик 14 фоиз ставкада, 6 ойгача бўлган имтиёзли давр билан 3 йилгача муддатга револьвер кредитлар ажратилади;

Жамғарма ҳисобидан ҳар бир жалб қилинган касаначи учун 1 миллион сўмгача, бироқ жами 150 миллион сўмгача 2 йилгача муддатга фоизсиз ссуда ажратилади.

Мазкур кредит ва ссудаларни тадбиркорлик субъектлари талабига биноан касаначиларнинг банк карталарига ўтказиб берилишига рухсат берилсин.

10. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари Савдо-саноат палатаси билан биргаликда 2023 йил 1 июнга қадар давлат улуши мавжуд йирик савдо мажмуалари ва деҳқон бозорлари ҳудудларида доимий ҳунармандчилик ва касаначилик савдо расталари ташкил этилишини таъминласин.

Бунда:

савдо расталари ҳунармандлар ва касаначилар томонидан ишлаб чиқарилган маҳсулотларни сотишга мўлжаллансин;

савдо ўринлари ижара тўловлари 50 фоизга камайтирилган ҳолда ижарага берилсин.

11. Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирининг биринчи ўринбосарига касаначилик фаолиятини ривожлантириш бўйича қуйидаги қўшимча вазифалар юклатилсин: маҳаллаларда касаначиликни ташкил этиш ва ривожлантириш орқали маҳсулот ишлаб чиқариш ва хизматлар кўрсатиш кўламини кенгайтириш;

маҳаллаларда ишсиз фуқароларни касаначиликка жалб қилиш бўйича давлат томонидан рағбатлантирувчи механизмларни жорий этиш;

касаначилик маҳсулотларининг кооперация усулида, шу жумладан электрон савдо платформалари орқали сотилишига тизимли кўмаклашиш.

Бош вазир ўринбосари Ж.А. Қўчқоров бир ҳафта муддатда 2023 йилда касаначилик асосида аҳолининг бандлигини таъминлаш бўйича ойма-ой маҳаллалар кесимида мақсадли кўрсаткичларни тасдиқласин.

12. Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда:

икки ҳафта муддатда Касаначиликни қўллаб-қувватлаш жамғармаси тўғрисидаги низом лойиҳасини;

икки ой муддатда қонунчилик ҳужжатларига ушбу қарордан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида таклифларни Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

13. Мазкур қарорнинг ижросини самарали ташкил қилишга масъул ва шахсий жавобгар этиб камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазири Б.А. Мусаев белгилансин.

Қарор ижроси учун масъул идоралар фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш Бош вазир ўринбосари Ж.А. Қўчқоров зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент ш.,
2023 йил 23 февраль,
ПҚ-70-сон

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 23 февралдаги ПҚ-70-сон қарорига
1-ИЛОВА

**Ўзини ўзи банд қилган шахслар шуғулланиши мумкин бўлган қўшимча фаолият
(ишлар, хизматлар) турлари**

РЎЙХАТИ

1. Қайта ишланган жундан кийимлар ва бошқа буюмлар тўқиш
2. Уй шароитида лойдан тандир тайёрлаш
3. Атлас ва адрас тўқиш
4. Майда мунчок (бисер) тикиш
5. Дўппидўзлик маҳсулотларини уй шароитида тайёрлаш
6. Темирчилик маҳсулотларини уй шароитида тайёрлаш
7. Асаларичилик, шунингдек, асалари уяси ва рамкаларини ясаш
8. Қуроқчилик усулида кўйлак, кўрпа ва ёпинчиқлар тикиш
9. Қўзиқоринларни териш, уй шароитларида етиштириш ва сотиш
10. Пичоқ тайёрлаш, чархлаш ва сотиш
11. Қоғоздан қутилар, бандероллар тайёрлаш
12. Уй шароитида иссиқхона маҳсулотларини етиштириш
13. Тайёр маҳсулотга этикетка бириктириш
14. Уй шароитида болалар ўйинчоғи ишлаб чиқариш
15. Уй шароитида супурги етиштириш ва тайёрлаш
16. Ясси оёқли болалар оёқ кийимларини тайёрлаш
17. Миллий тақинчоқлар ясаш
18. Кандакорлик, мискарлик буюмларини уй шароитида тайёрлаш
19. Дағал жундан гилам, кўрпа ва ёстик тайёрлаш

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 23 февралдаги ПҚ-70-сон қарорига
2-ИЛОВА

**Касаначиларни жалб қилган тадбиркорлик субъектларига давлат мулки объектларини
ижара тўловларини 50 фоизга камайтирган ҳолда ижарага бериш**

ШАРТЛАРИ

Жалб қилинган касаначилар сони	Касаначилар жалб қилинган давр	Касаначилик асосида ишлаб чиқарилган маҳсулотларни (қўрсатилган хизматларни) реализация қилишдан олинган даромад миқдори	Давлат мулки объектining имтиёз қўлланиладиган энг кўп майдони (кв.м)			
			Тошкент шаҳри	Нукус шаҳар ва вилоят марказлари	Туман марказлари	Бошқа ҳудудлар
30 нафардан ортиқ	3 ойдан ортиқ	Жами даромаднинг 60 фоиздан ортиқ	220	240	260	280

Изоҳлар:

1. Мазкур имтиёз Тошкент, Нукус шаҳарлари ва вилоят марказлари ҳамда бошқа ҳудудлар бўйича тегишлича ҳудудий зона коэффициентини энг юқори бўлган объектларга нисбатан қўлланилмайди.

2. Касаначилар билан шартнома бекор қилиниши оқибатида мазкур иловада белгиланган меъёр бузилган тақдирда, жорий ойдан кейинги ойдан бошлаб имтиёз бекор қилинади.

3. Мазкур имтиёзлар қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ ижара тўловларида имтиёзга эга бўлган тадбиркорлик субъектларига татбиқ қилинмайди. Тадбиркорлик субъектлари томонидан ушбу рўйхатда белгиланган майдонга нисбатан:

кам майдондан фойдаланганда, ҳақиқатда фойдаланган майдонга нисбатан имтиёз қўлланилади;

кўп майдондан фойдаланганда, имтиёз фақат белгиланган майдон учун қўлланилади.

4. Мазкур илова бўйича давлат мулки объекти истисно тариқасида электрон савдоларни ўтказмасдан ижарага берилади.

5. Имтиёз асосида ижарага берилган давлат мулки бўйича коммунал хизматлар учун тўловлар ижарага олувчи томонидан амалга оширилади.

6. Мазкур имтиёз хусусийлаштириш дастурларига киритилмаган давлат мулки объектларига нисбатан татбиқ этилади.

7. Касаначиларни жалб қилган тадбиркорлик субъектларига давлат мулки объектини ижара тўловларини 50 фоизга камайтирган ҳолда ижарага бериш тартиби Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги ҳамда Давлат активларини бошқариш агентлиги томонидан белгиланади.

(Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 24.02.2023 й., 07/23/70/0105-сон)